

טו בחשון תשפ"ג, 8.11.2022

גיליון מס' 817

פרשת וירא

משפחה וקריירה

מאת הרב מתן שניוויס

לקבלת דף פרשת שבוע בווצאפ (קבוצה שקטה) – לחצו [כאן](#)

מחשבה רווחת היא בעולם, שלאדם יש קריירה ולצדה יש לו גם משפחה. אמנם חיי המשפחה חשובים מאד גם על פי גישה זו, אך לעיתים הם מעכבים את הקריירה שהיא הדבר המרכזי שדרכו, אדם פועל ומשפיע בעולם.

סיפורי התורה על אברהם אבינו מכוונים אותנו לנקודת מבט מעניינת בנושא זה, אך כהקדמה, יש להדגיש את מה שלעיתים נשכח. התורה בוחרת אילו סיפורים לספר לנו ואילו לא. אברהם אבינו חי 175 שנה ואנו זוכים להפגש איתו דרך סיפורים ספורים בלבד. סביר להניח שהסיפורים שהתורה בחרה לספר יביאו מביאים לידי ביטוי את רגעי השיא של אברהם אבינו שמביאים לידי ביטוי את מלוא זוהרו.

אברהם אבינו הוא אחד האנשים המשפיעים ביותר באנושות, האדם ששלושת הדתות המונותאיסטיות רואות כאביהן וכדוגמא עבורן לאישיות שיש ללכת לאורה. הבנת הסיפורים לעומקם יכולה ללמד אותנו מה הפך את דמותו למשמעותית כל כך ולאפשר לנו ללכת בדרכו.

את הסיפורים בתורה על אברהם אבינו ניתן לחלק בצורה גסה לשלש קטגוריות:

א. סיפורים על עבודת ה' (נבואות, קרבנות וקיום צו ה')

ב. סיפורים המשקפים מנהיגות, מידות טובות, עשיית חסד ושמירה באומץ על דרכו.

ג. סיפורים על התנהלות משפחתית בסיטואציות מורכבות.

בקטגוריית הסיפורים המשפחתיים מופיעים סיפורים רבים: הריב בין רועי אברהם לרועי אחיינו לוט, קנאת שרה והגר, צחוק שרה והשקר בעקבותיו, הפער בין ישמעאל ליצחק וגירושו של ישמעאל, הסיפור הכפול (פרעה ואבימלך) על הרעב, ההגירה למקום חדש ודרך ההישרדות הבנויה על סיפור (שקרי) של קשרי אח ואחות ולבסוף קניית חלקת קבר לשרה (שהופכת להתמקחות מתישה) ונשיאת אשה נוספת לאחר פטירת שרה.

בשתי הקטגוריות הראשונות ניתן לפגוש בגדולתו של אברהם אבינו, באמונתו החזקה ובדרך הייחודית ומלאת הצדק שהוא מופיע בה בעולם. הקטגוריה השלישית (סיפורים משפחתיים) נראית מיותרת. אין היא מוסיפה דבר על הייחודיות של אברהם בעולם ואולי להפך, מנמיכה את קומתו למידת אדם מן השורה המתמודד עם קשיי החיים. יש כאן עודף פרטים אישיים שאינם יוצאי דופן במהלך ההיסטוריה וניתן היה להחליפם בפרטים חשובים

יותר, שילמדו אותנו עוד קצת על דמותו של אברהם. (ניתן היה לתרץ, שכל אלו נדרשים לעלילה, אך נסו לחשוב כמה "חורים" בעלילה יש בסיפור על אברהם אבינו).

מדוע, אם כן, התורה מרחיבה כל כך בתחום זה?

נראה, שהתורה רוצה ללמד אותנו איך באמת אברהם הפך להיות אחת דמויות המשפיעות בעולם. אברהם נלחם מלחמה הירואית נגד ארבעה מלכים, הוא אסף סביבו המוני אנשים ויצר הדים משמעותיים בכל תחום שבו עסק – מוסרי, אמוני וגם כלכלי ומדיני. אולם ההשפעה ההיסטורית של אברהם לא קרתה דרך כל אלו. ההשפעה של אברהם אבינו על האנושות כולה, עברה דרך הקמת משפחה חזקה שתהיה שותפה לדרכו ותמשיך אותה. במשפחת אברהם אבינו היו התמודדויות לא פשוטות בכלל (כמו במשפחות רבות אחרות). ההתמודדות של אברהם עם אתגרי המשפחה, לא מלאה בסיפורי גבורה או מידות יוצאות דופן. אברהם אבינו התנהל עם משפחתו מתוך אמונה גדולה שבצעדים קטנים, לעיתים קשים אך עקביים ומלאי אמונה, תבנה משפחה שתביא בשורה לעולם, הוא האמין שהשינוי הגדול מתחיל מביתו פנימה. בפסוקים מיוחדים בפרשה הקב"ה מעיד מדוע הוא בחר באברהם להנהיג, מדוע הוא בטוח ש"שווה" להשקיע באברהם מתוך ודאות שבאמת הוא יביא בשורה לעולם.

"וה' אמר המכסה אני מאברהם אשר אני עשה. ואברהם היו יהיה לגוי גדול ועצום ונברכו בו כל גויי הארץ. כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרכי ה' לעשות צדקה ומשפט..." (יח, יז)

התורה הופכת את הקערה על פיה, היא מלמדת אותנו שהסיפורים הגדולים על אברהם אבינו בסך הכל היו מכשיר ודרך לבנות משפחה מיוחדת – משפחה ישרה גומלת חסד ועובדת ה'. משפחה זו היא הבשורה האמיתית לעולם ובה שווה להשקיע את מיטב הכוחות, גם אם זה נראה לעיתים פחות זוהר ומלא בהתמודדויות יומיומיות מעמיסות.

שבת שלום, מתן שניוייס

הרב מתן שניוייס נשוי להודיה ולהם 5 ילדים. גרים במירת צבי. מתן משמש כרב הקיבוץ וכעובד סוציאלי במכינה הקדם צבאית. בישוב משכיות בבקעת הירדן. הודיה עובדת כמנהלת חינוכית במדרשה קדם צבאית לבנות "נטע" בבית שאן.

כדי לקבל את הדף כל שבוע בדואר אלקטרוני, יש להירשם בקישור: <https://forms.gle/bzbZhmBafTeQLY3k6>
תגובות למאמרים וכן הצעות לכתוב מאמרים, יש לשלוח אל: amudim@kdati.org.il